

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 272/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť B. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. G., N., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 To 77/2012 z 12. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. B. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2012 doručená sťažnosť B. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 77/2012 z 12. októbra 2012.

Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6T 124/2010 z 15. novembra 2011 uznaný za vinného zo spáchania zločinu vydierania v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 189 ods. 1 Trestného zákona a zločinu hrubého nátlaku v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 190 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní desať rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 To 100/2011 z 29. februára 2012 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, pretože pred vyhlásením rozsudku nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti a o návrhu na odňatie vecí, ktoré podal spoluobžalovaný.

Okresný súd následne rozhodol 3. mája 2012 rozsudkom, ktorý bol obsahovo totožný s rozsudkom vyhláseným 15. novembra 2011. Sťažovateľ podal proti nemu odvolanie, v odôvodnení ktorého odkázal v plnom rozsahu na dôvody uvedené v odvolaní proti rozsudku z 15. novembra 2011. Krajský súd sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 12. októbra 2012 zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že uznal sťažovateľa za vinného z už uvedených trestných činov, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní deväť rokov a na jeho výkon ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Porušenie svojich práv sťažovateľ odôvodňuje tým, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho podstatnými odvolacími námietkami týkajúcimi sa hodnotenia vykonaných dôkazov, jeho skutkových záverov a ich právnej kvalifikácie ako zločinu vydierania spáchaného spolupáchateľstvom. Sťažovateľ namieta aj právnu kvalifikáciu skutku, s ktorou nesúhlasí; podľa jeho názoru nebolo vykonaným dokazovaním preukázané naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty zločinu hrubého nátlaku. Krajský súd sa podľa tvrdenia sťažovateľa nevysporiadal ani s týmito odvolacími

námietkami a nevyhlásil tak, že o otázke viny rozhodol na základe svojvôle v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy sťažovateľ namieta z toho dôvodu, že krajský súd použil pri uložení trestu odňatia slobody asperačnú zásadu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, pričom nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 bol vyslovený nesúlad ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 To 77/2012 z 12. októbra 2012 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa, ktorý sa týka postupu a rozsudku krajského súdu, vyplýva, že jej podstatou je jeho nesúhlas s právnym názorom krajského súdu uvedeným v napadnutom rozsudku.

V tejto súvislosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie prostredníctvom okresného súdu 21. januára 2013, a teda vo veci využil opravný prostriedok, ktorý mu účinne poskytuje Trestný poriadok (§ 368 a nasl.). V čase rozhodovania ústavného súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní sťažovateľa nerozhodol.

Ústavný súd môže prijať sťažnosť na ďalšie konanie a meritórne o nej rozhodnúť až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci už nemajú možnosť namietaný stav zásahu do základných práv alebo slobôd napraviť.

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 180/2010).

Iba za predpokladu, že sťažovateľ využil všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej ochrany svojho základného práva alebo slobody a nebol s ich uplatnením úspešný, môže sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat' porušenie tohto základného práva alebo slobody na ústavnom súde. K tomu treba dodať, že sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať

od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomoci.

Ústavný súd už vyslovil názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 145/2010, IV. ÚS 195/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, III. ÚS 167/2010, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 195/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude v takýchto prípadoch považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04 alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale ju podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2013